

protože tu šlo v příčině p r a v é žalované o zmatek podle č. 4 § 477 c. ř. s., neboť skutečně žalované byla tu nedoručením odňata možnost před soudem jednati. K takovému zmatku jest v každém období rozepře přihlédnouti z úřadu a právem zrušil procesní soud usnesením č. l. 4 první rok jako zmatečný, nařídil nové doručení žaloby pravé žalované Marii Zemanové mladší a nový prvý rok s touto žalovanou. Důsledkem toho, že se objevilo, že Marie Zemanová starší není vůbec procesní stranou, že se tedy nemohla sporu zúčastniti a v něm činiti návrhy, vrátil jí procesní soudce právem žalobní odpověď, pročež ani v tomto směru nebyl její rekurs opodstatněn.

Zbývá ještě zabývati se otázkou útratovou, o kterou Marii Zemanové starší, jak jest zřejmé z jejího rekursu, především šlo. Nebyla-li Marie Zemanová starší procesní stranou, nevztahují se na ni předpisy §§ 40 až 55 c. ř. s., upravující otázku procesních nákladů jen mezi účastníky rozepře. Z toho důvodu nelze zvláště § 48 c. ř. s. použiti na tento případ. Netřeba se o tom šířiti, že jmenovaná nebyla procesní stranou a ni před podáním návrhu žalobcova č. l. 4, netýkala-li se jí žaloba vůbec a byla-li jí jen omylem doručena, a na tom nic nemění, že mohla snad následkem totožnosti jména a bydliště býti považována za stranu, když podle obsahu žaloby vůbec stranou nebyla. Marie Zemanová starší má tedy jen hmotněprávní nárok proti žalobci na náhradu nákladů (škody) jeho zaviněním jí způsobených (§ 1295 obč. zák.) a nezbývá, než aby se této náhrady domáhala na žalobci — je-li třeba — pořadem práva, t. j. žalobou. Z téhož důvodu nemůže žalobce na Marii Zemanové starší žádati náhradu útrat úspěšného dovolacího rekursu.

Čís. 12996.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Hajný ve státních lesích, který má denní, týdenní nebo měsíční plat, není vyňat z ochrany zákona o osmihodinné pracovní době.

Paušalování odměny za práce přes čas tím způsobem, že odměna za případné práce přes čas jest zahrnuta ve smluvené odměně za veškeré práce, jež jest zaměstnanec povinen konati podle služební smlouvy, není zakázáno a jest přípustným a vhodným způsobem odměňování služeb, které nelze pro jich měnivost ohraničiti určitým počtem pracovních hodin a které zaměstnavatel nemůže spolehlivě kontrolovati.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1933, Rv II 665/31.)

Žalobu hajného proti Československému státu (správě státních lesů) o zaplacení odměny za práci přes čas, o b a n i ž š í s o u d y zamítly. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Oba nižší soudy zamítly žalobní nárok na odměnu za práce přes čas jednak proto, že se zákon ze dne 19. prosince 1918 čís. 91 sb. z. a n. nevztahuje na lesní hajné, jednak i proto, že se smluvní strany shodly o tom, že slíbenými služebními požitky bude odměněna i případná práce konaná žalobcem přes osm hodin denně. Pokud jde o první důvod, jest dovolateli přisvědčiti v tom, že z ochrany zákona ze dne 19. prosince 1918 čís. 91 sb. z. a n. nelze vylučovati žalobce jako lesního hajného jen proto, že se práce hajného podle své povahy nedá omezovati na určité hodiny, že mnohdy není třeba, by hajný pracoval vůbec osm hodin denně, a že nelze spolehlivě kontrolovati, kolik hodin denně hajný věnuje své službě. Podle druhého odstavce § 1 zákona čís. 91/1918 sb. z. a n. platí předpis prvního odstavce téhož paragrafu, že skutečná pracovní doba zaměstnanců nesmí trvati déle, než osm hodin ve dvacetičtyřech hodinách nebo nejvýše čtyřicet osm hodin týdně, také pro podniky, závody a ústavy provozované státem, ať jsou rázu výdělečného, všeužitečného nebo dobročinného. K takovým podnikům patří nepochybně i lesní podniky provozované na účet státu. V odstavci čtvrtém § 1 jest pak výslovně uvedeno, že ustanovení prvního odstavce platí také pro osoby v lesních podnicích pravidelně zaměstnané, které žijí mimo domácnost hospodářovu a mají plat denní, týdenní nebo měsíční. Takovými osobami jsou za uvedených podmínek i lesní hajní. K tomu jest dodati, že zákon čís. 91/1918 sb. z. a n. nevyjímá ze své ochrany ani zaměstnance naznačené v čl. 2 a) mezinárodní smlouvy Washingtonské čís. 80 sb. z. a n. z roku 1922, jak bylo podrobně vylčeno již v rozhodnutích čís. 9977 a 10.317 sb. n. s. Že zákon o osmihodinové době pracovní nechtěl ze své ochrany vyjmouti ani lesní orgány dozorčí, lze seznati i z důvodové zprávy (tisk 234 z roku 1918), kde se praví, že výrazem »zaměstnanec« jsou zahrnuty všechny osoby najímané za plat, ať jsou to dělníci, úředníci techničtí neb obchodní, veřejní nebo soukromí, a kde se zdůrazňuje, že náš zákon proti zákonům cizokrajným sleduje snahu, pojatai v ochranu všechny pracovníky hlavou a rukou, v dílně i v kanceláři, aby byla vytvořena jednotná zásada pro všechny. Také výnos ministerstva sociální péče ze dne 21. března 1919 č. j. 4751/III-19, vykládající předpisy o osmihodinové době pracovní, poukazuje k tomu, že zákon upravuje pracovní dobu všech zaměstnanců, tedy nejen vlastních dělníků, nýbrž i úředníků, pracovníků rukou i hlavou bez ohledu na stupeň jejich hodnosti a že v zemědělství a lesnictví spadají pod zákon osoby pravidelně zaměstnané, žijící mimo domácnost hospodářovu.

Naproti tomu nepochybil odvolací soud po stránce právní, pokud uznal, že žalobcův nárok na zvláštní odměnu za práce přes čas není odůvodněn proto, že se obě smluvní strany dohodly na tom, že ujednanými služebními požitky bude odměněna všechna práce, kterou žalobce konal jako lesní hajný, tudíž i případná práce přesahující osm hodin denně. V tomto směru zjistil již soud první stolice a žalobce jeho zjištění v odvolání neodporoval, že žalobce byl ve službách žalovaného

státu jako výpomocný hajný od 1. ledna 1923 do 1. června 1929, že měl kromě denního platu, který mu byl zvýšen až na 25 Kč denně, tytéž výhody jako definitivní hajní až na deputátní dříví, které však mu bylo později rovněž uděleno, že správa státních statků upravila po jeho a jiných výpomocných hajných žádosti jejich služební požitky výhodněji, než tomu bylo do té doby, a že žalobce i po této úpravě zůstal dále ve službách žalovaného státu až do svého propuštění, nedomáhaje se dalších nároků. Z toho plyne, že žalobce po dobu několika let přijímal od svého zaměstnavatele ujednané služební požitky bez námitek a výhrad, ač si musil podle povahy věci býti vědom toho, že žalovaný stát jako zaměstnavatel odměňuje těmito požitky veškeré práce uložené smluvně lesnímu hajnému, jejichž rozsah žalobce již od začátku svého služebního poměru znal. Na témže stanovisku stál i žalovaný zaměstnavatel, takže se v tomto směru shodovala vůle obou smluvních stran (§ 863 obč. zák.). Tím byla paušalována i odměna za případné žalobcovy práce přes čas, neboť byla zahrnuta ve smluvené odměně za veškeré práce, jež byl žalobce povinen konati podle služební smlouvy jako výpomocný lesní hajný a žalobce ani netvrdil, že by tato odměna nebyla přiměřená. Takové paušalování není zákonem čís. 91/1918 sb. z. a n. zakázáno a jest považovati za přípustný a vhodný způsob odměňování právě onoho druhu služeb, které se nedají pro svou měnivost ohraničiti určitým počtem pracovních hodin a které zaměstnavatel nemůže spolehlivě kontrolovati. Není sporné, že žalobce ujednané služební požitky obdržel, takže jeho nároky ze služební smlouvy byly tím uspokojeny a žalobní nárok na zvláštní odměnu a 25% přírážku za práce přes čas není důvodný.

Čís. 12997.

Žalováno-li o rozlukou pro hluboký rozvrat manželství, nelze ke skutečností, které vyšly najevo teprve ve sporu, přihlížeti v otázce převážné viny na rozvratu, lze však k nim přihlížeti v otázce, zda ten neb onen manžel, zda každý z nich aneb nikdo z obou jest vinen rozlukou.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1933, Rv II 835/33.)

K žalobě manžela rozloučil procesní soud první stolice manželství stran z důvodu hlubokého rozvratu manželství, a to z viny obou stran. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobce.

Důvody:

Nesprávné posouzení po právní stránce spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud, ač zjistil, že hluboký rozvrat manželství stran byl tu již v roce 1927, přičítal žalobci spoluvinu na rozluce proto, že se manželka teprve za nynějšího sporu dověděla o události přihodivší se již